

April 2017. Derde jaar.

Blad zonder naam

Periodiek van schaakvereniging EsPion

HET EERSTE IS TWEEDE

Dit exemplaar is bestemd voor:

De Digitale Lezer
en andere belangstellenden
in het wel en wee van EsPion

Schaken in het Park

Zondag 21 mei. Schaken in het feestvierende Amstelpark. Wij spelen met elkaar en met buurtbewoners. Van 13:00 uur tot 16:00 uur.

Er is die dag nog veel méér te doen. Voor jong en oud. Van 10:30 tot 18:00 uur.

Als je je nog niet hebt aangemeld, doe het dan nu. Bij A) Tom Kooij, is hij er niet, dan B) Robert Schalekamp.

Inschrijven

Per email: Parkschaken@gmail.com

Mondeling: Tom Kooij

Telefoon: 06 290 66 234

- o - 0 - o -

Een vals, klein hoekje

Mensen leren niet. Neem nou het ongeluk en het kleine hoekje. Al in 1717, 300 jaar beschreef P. Laurenberg de situatie in zijn Accera Philologica. Joh. Hajenius S.S.Th. C. gaf dat uit. Laurenberg illustreert het kleine-hoekjes-fenomeen met het droeve lot van de Romeinse raadsheer Fabius, Die dronk melk. Er zat een haar in en die schoot in het verkeerde keelgat. Fabius stikte. Nu raad ik het drinken van melk toch al af (het spul is bedoeld voor kalveren!), maar deze doodstraf vind ik disproportioneel.

Ons Eerste heeft er niks van geleerd. Het liet zich door de competitieleider naar een klein hoekje op deze aardkloot sturen: het Bilderdijkhof in Uithoorn Op 26 oktober toog het team herwaarts. Of eigenlijk: was het maar het team geweest! Er waren met slechts 7 man. De eerste nul was daarmee binnen.

Had die niet-speler gespeeld en dat naar kunnen gedaan, dan was die nul naar alle waarschijnlijkheid een 1 geweest, dan had het team geen nederlaag geleden, dan had de remise één vol matchpunt gebracht en dan waren ze met dat éne luttele puntje nu helemaal boven Jan geweest. Ach ja, 'n heel geslaagd seizoen maar ook een klein hoekje.

Evenveel machtpunten en toch geen kampioen. Tweede achter A'dam West 2: ook deze straf is disproportioneel. Bah.

Zwartkijker

Schaken met Londen

Die mooie 10e juni. Hammersmith Chess Club uit Londen komt bij ons op bezoek. Reserveer die dag. Zet het in je agenda. Doe mee. En geef dat snel door aan Raymond of Harrie. Na de match komt het nuttigen. Eet je mee met de gezamenlijke maaltijd?

- o - 0 - o -

Schaken in de interne

Nog maar een paar ronden, en de interne competitie krijgt op 25 mei z'n beslag. In poule A dreigt alles te gaan zoals zo vaak. Na wat wisselingen de kop heeft Roland Wastiaux een vol punt voorsprong op vier medekampioenskandidaten.

In poule B stevent Friso van der Geest met speels gemak op promotie af. Zijn vier runners-up staan inmiddels op pittige achterstand. Heel verrassend staat Eugen Merkul daar sterk splend weer pal achter.

- o - 0 - o -

Schaken in de zomer

Donderdag 1 juni begint de zomercompetitie. De wedstrijden beginnen om half negen. En je staat vrij om vrienden en kennissen uit te nodigen om mee te doen. Doen.

- o - 0 - o -

OPEN BRIEF AAN JOU

Alweer bijna twee jaar geleden schreef Tom Kooij een vlammend artikel. Het stond in het Blad Zonder Naam. Het ging over onze vereniging. En hij schetste daarin een tweedeling. Vrij vertaald zag hij A-leden en B-leden. Je bent als lid boven de grens, of onder de grens. Je hoort bij de grote jongens, de A-poule. Of je zit bij de rest.

Ik stel dit inderdaad zwart wit. Doe ik dat niet, dan wordt dit onderwerp nogal gemakkelijk weggevoerd, net zoals in de afgelopen twee jaar. Scheidslijn, dat is een groot woord voor ons poule-systeem. Maar het is een scheidslijn, dwars door onze club. Het leuke daarvan is, dat je kunt promoveren. En degraderen. Het maakt de competitie spannend. We zijn aan dit systeem gewend. Het is ook prettig voor de sterkere spelers. En zo hoor ik wel meer argumenten.

Maar met al die argumenten is het probleem niet van tafel. Daarom leg ik er een paar oplossingen naast (tenslotte is schaken niets anders dan het zoeken naar oplossingen). Dat doe ik aan de hand van de kernwaarden, de uitgangspunten, de accenten die helder naar voren kwamen uit de recente enquête.

Er ligt een belangrijk accent op 'spannend'. Voor velen moet het spel vooral spannend zijn. Die spanning kun je vinden in een competitie, in de dreiging van degradatie, in het strijd om promotie. Maar deze spanning, lijkt me, is een bijkomstigheid. De spanning zit 'm toch vooral in de partij zelf. In de tegenstand die je krijgt. In – daar heb je 'm weer – het zoeken naar oplossingen. Dus is het van belang dat je speelt met mensen aan wie je genaagd bent, dat je een universum om je heen hebt van medespelers die aan jou genaagd zijn. Dit is volgens mij de kern van een prettig competitie-systeem, het uitgangspunt bij het opzetten daarvan. Ik kan me niet anders indenken dan dat jij het hier beleemaal mee eens bent.

Hier zie je ook meteen het probleem van de scheidslijn. Zolang je niet promoveert, ben je afgesloten van de iets sterkere spelers. Als je degradeert, kun je je niet weer optrekken aan de iets sterkeren. Dus: liever dat universum. Als voorbeeld neem ik de TPR uit de voorjaarscompetitie na ronde 10. Er zijn – op een uitschieter na - maar liefst 20 spelers binnen een zelfde TPR-groep. Maar ze zijn wel verdeeld over A en B, gescheiden door die duivelse A-B-cesuur.

Niet alleen schaken we langs elkaar heen, de tweedeling heeft ook z'n invloed op onze tweede kernwaarde. Het plezierige samen zijn. Let maar eens scherp op tijdens 'de nazit'. Na afloop van de partij kun je wat napraten. Doorgaans met je tegenstander. En dat is niet iemand uit de andere poule. Is dat een beperking? Ja, ongemerkt worden zo de onderlinge contacten ingeperkt.

Kom kom, zul je zeggen, we zijn als club niet zó groot, dat je niet met iedereen contact kunt leggen. Nee, zo groot zijn we niet. Als het moet kun je iedereen aanspreken. Maar 'moeten' is een drempel. Waarom zou je een drempel laten liggen als die in de weg ligt.

1. Spannend. 2. Onderling contact. Dat verwachten we van onze interne competitie. Die twee elementen zijn kenmerkend voor een ladder-systeem. Alle spelers bij elkaar. Doorlopend, het hele speelseizoen. Je deelt in aan de hand van de ranglijst. Of volgens rating. Of misschien nog wel beter, volgens de TPR. Je speelt dan altijd binnen het universum dat bij je past. Je ontmoet elkaar misschien wel 2x per seizoen.

Er is één kampioen. En omdat vele anderen ook een beertje willen, kun je periodekampioen worden. Bijvoorbeeld elke twee maanden, vier keer per seizoen. Op basis van de TPR maak je vier periode-groepen, voor 4x vier periodekampioenen. Zo kan iedereen worden ingedeeld tegen ieder ander. En ieder heeft nu ook een grotere kans op een beertje. Hoera.

Met dit systeem kun je – in plaats van te promoveren of te degraderen – voortdurend hoger of lager op de ladder komen. De competitie duurt het hele seizoen, 36 weken. En je zou kunnen bedenken dat, in verband met vakanties of andere afwezigheden, alleen de 28 of 30 beste resultaten gelden (dit in plaats van de drie halfjes die je nu krijgt).

1. Spannend. 2 Onderling contact. Stel dat de dwang tot promotie/degradatie bij meerderen zó groot is, dat ze zich zonder dat niet prettig voelen. Geen dáár dan gehoor aan. Doe het meteen goed. Met een 3x 3-systeem. Drie poules. En drie seizoenen; najaar, winter, voorjaar, elk 12 weken. Dan heb je méér promotie/degradatie momenten. Dan heb je méér spanning. Méér kansen. De poules stel je eenmalig samen op basis van de ranglijst, de rating of de TPR. Net als vervolgens de wekelijkse indeling.

Er is een kansje dat je elkaar nu 2x per seizoen deel treft. Of misschien wel 3x 2 keer in een heel seizoen. Maar de kans is groter dat je, zoals Harrie Boom dat noemt, per seizoen een keer of wat 'inter'-poule wordt ingedeeld. Ofwel tegen iemand uit een andere poule.

Twee systemen. Ik heb mijn voorkeur. Maar belangrijk is wat de leden ervan vinden. De keus is aan hen. Sterker nog, we hoeven niet te kiezen voor het ene of het andere systeem. We kunnen het 't ene jaar op de ene manier doen, het andere jaar op... precies.

Uiteraard kun je hier nog verfijnde details bij bedenken, invullingen en versieringen aanbrengen. Zoals – uit de losse pols – één ladder en twee seizoenen, één ladder en drie seizoenen. En je kunt (zonder competitievervuiling) iets bedenken voor het euvel dat je voor externe wedstrijden alleen maar een halve scoort, en dat dan nog alleen als 't op een donderdag is.

Om het voor meerderen levendig te maken, doe ik er nog een suggestie bij. De mogelijkheid om, in plaats van één partij, drie partijen van 30 minuten te spelen. The best of three. Gewoon voor de stand en de rating en de TPR. Met als uitkomst 0, 1/2 of 1 punt. En uiteraard alleen als beide spelers dit willen.

Tot slot zal ik graag nog een keer met je brainstormen over de zomercompetitie en hoe we die aantrekkelijker kunnen maken voor leden van verenigingen die geen zomerdonderdag kent. Want je weet, hoe meer zielen, hoe meer... Jawel.

Vreugde. Jaap.

-- o - 0 - o -

Meer mogelijkheden

Er zijn méér mogelijkheden voor de interne competitie.

De keuzepunten op een rijtje.

1. Alles laten zoals het is.
2. Alle spelers in één poule.
Het hele seizoen.
Indeling naar ranglijst, rating of TPR.
Eén clubkampioen.
3. Alle spelers in één poule.
Het hele seizoen.
Indeling naar ranglijst, rating of TPR.
Eén clubkampioen.
4 periodepoules voor periodekampioen.
4x per poule per seizoen een kampioen.
4. Alle spelers in één poule.
Keuze uit punt 2. of 3.
Toevoegen:
alleen de eerste 28 resultaten tellen,
of de beste 28 of 30.
5. Spelers verdeeld over drie poules.
Drie competities in een seizoen:
herst-, winter- en voorjaarscompetitie.
Drie jaargetijdenkampioenen.
Eén clubkampioen.
6. Promoveren en/of degraderen van poule naar poule: 1, 2 of 3 spelers.
Discretionaire bevoegdheid intern wedrijdleider.
7. Voor hen die graag sneller spelen, en als beide spelers dat willen:
drie partijen van 30 minuten pppp.
Resultaat: the best of three, 1, 1/2 of 0.
8. De vrijheid om na een seizoen van systeem te wisselen en/of het systeem te verfijnen.

Een haan. Victorie. En maar kraaien

Achtentwintig maart A.D. 2017. Het is een beetje in de krochten van een lage klasse in de onderbond. Ook in de krochten van huize Lydia. Het vierde komt daar om toch nog wat van het seizoen te maken. Vierde in de vierde klasse is voor het Vierde zo'n beetje het hoogst haalbare. Daar zijn we dan, althans zes van ons plus een invaller. Gekomen om het twaalfde van Caïssa onderuit te halen. Nou ja, onderuit halen, ze stáán al helemaal onderaan, met 1 bordpuntje minder dan hun eigen elfde team.

Toch zijn we een beetje gehavend: Raymond heeft verstek moeten laten gaan, Friso blijkt gelukkig bereid om helemaal vanuit Nijmegen richting Lydia te komen. Jan redt het ondanks de parkeerdruk rond het Roelof Hartplein maar net. Ikzelf heb last van de brand in de Schipholtunnel: dinsdag is mijn opa-dag en de ouders van mijn jongste kleinzoon Jethro zijn door de verkeerschaos laat met de aflossing. Ik haal acht uur dan ook met moeite. "Maar elk nadeel hep zun voordeel." In de stress vergeet ik mijn telefoon thuis te laten. Dat blijkt een vol punt waard. Achtste man Jos is er niet om acht uur. Dus even de speelzaal uit en Jos bellen. Die is nog in Hilversum en is de match vergeten. Hij schicht naar ons toe, begint met ruim een half uur achterstand en weet te belanden in een slecht staand toren eindspel. De tegenstander is iets te voorzichtig, Jos niet! Hij wint de vijandelijke toren en de partij.

In mijn stress-modus ben ik achter het bord gaan zitten met 'Rustig, Zen, Rustig, Zen, Rustig, Zen' in mijn hoofd. Dat helpt. Mijn tegenstander sluit de diagonaal h8-a1 af voor zijn eigen Lg7. Buitenspel. Op de damevleugel heb ik al een overwicht. Ik zit alleen met een hangpion op e4 die steeds aandacht vraagt. Omzichtig manoeuvreren dus. "Rustig, Zen." Dat heeft mijn tegenstander niet, hij ziet een kansrijk offer, een stuk voor twee pionnen en de druk van de dame vleugel weg. Denkt hij. Ik denk van niet. Ik krijg gelijk. Er gaan veel stukken van het bord, waaronder beide dames. Als ik dan ook nog kwaliteitwinst afdwing is het eigenlijk voorbij. Tien uur: 1-0.

Mick lijkt ook snel te gaan winnen, maar de tegenstander denkt lang, lang na. Dat helpt niet, behalve voor de optische stand. Want inmiddels wordt Friso, bezig met een wanhoopsoffensief, vakkundig vernaggeld. Hij dreigt al een paar zetten mat in één, maar wit heeft schaakjes en dwingt tot een serie ruilacties en een inbeslagname. Wit neemt Friso's dame en zonder dame op het bord doet hij het niet. 1-1.

Jan heeft een taai tegenstander in Dick van Dam. Jan: "Ze hebben hun sterkste opstelling gekozen." Jan kan maar niet rokeren en wordt op in het centrum onder druk gezet. Hij probeert nog door afruil wat druk te verminderen, maar wordt op de damevleugel overlopen. 1-2.

Mick (wit) rukt met een gedekte pion op tot c6 en weet daarmee zijn tegenstander plat te walsen. 2-2.

Jos haalt zijn punt binnen. 3-2. Er spelen nog vijf man en één vrouw. Dat is een oude kennis van Jaap. Ze bespeelt hem en ze lijkt evenwicht te creëren.

Ruut geeft een paard weg, lijkt te vechten tegen de bierkaai. Bram wil aan bord 1 zijn kansen op de Struijaarttrofee te behouden. IJzingwekkende dreigingen worden wederzijds het hoofd geboden. Het lijkt op remise uit te lopen. Prognose: 4-4.

Maar dan recht het vierde zijn rug. Ruut bewijst voor de tweede keer deze avond Johan Cruijfs gelijk: hij heeft zoveel activiteit voor zijn paard dat de bierkaai er toch echt aan moet geloven. 4-2.

Jaap slaat een remiseaanbod af en bewijst zijn gelijk. Hij wint eerst 1 en later 2 pionnen en dus de partij. 5-2.

Bram komt in een pot-potremisestand, claimt voorzichtig remise: "Is dit niet de derde keer dezelfde stand?" "Nee," zegt zijn tegenstander. Het wordt niet gecontroleerd. Even later is het pot-pot-pot remise. Volgens iedereen, behalve volgens de inzichten van Brams tegenstander. Het lijkt uit te lopen op twee kale koningen of op K + randpion tegen Koning. Allebei remise. Bram dreigt de laatste pionnen af te ruilen. Dan denkt zwart een laatste kans te creëren door zijn a-pion door te schuiven, 'langs' Brams pion op b5. Daarmee geeft hij zijn pion op en opeens is het K + b-pion tegen Koning. Dat weet Bram te winnen. 6-2.

Op de terugweg verlies ik mijn OV-kaart op de halte Roelof Hartplein. Ik ontdek dat pas in de tram. Ik stap dus bij het Concertgebouw uit en leg aan de conducteur uit waarom ik niet kan inchecken. Voor de derde keer Johan: het voordeel is deze keer dat ik de aardigste conducteur van het GVB tegenkom. Niet alleen geeft hij mij alle info over aangifte en blokkeren van verloren OV-kaarten, hij laat ook op en plek waar dat helemaal niet mag de tram met al zijn passagiers stoppen, stapt uit vindt mijn kaart en overhandigt mij deze met een buiging. 10+.

- o - 0 - o -

Heeft u bij toeval nog een G nodig?

Ik heb een G over. De schaker tegenover mij vroeg of de klok aan mijn linkerkant mocht staan. "Als het u niet ontrieft," voegde hij eraan toe. Nou toevallig ontriefde me dat wél. Dus nu heb ik geen rief meer. Terwijl ik door die klok aan de linkerkant toch een grief had, een grote Grief zelfs. Daar is dus nu alleen de G van over. Die wil ik voor een schappelijk prijsje overdoen aan iemand die hem kan gebruiken. Gegadigden mogen vanaf morgen een eerlijk bod uitbrengen.

Thuis team		EsPion 1		Bezoekend	
bord	Naam	Uitslag		Naam	
1	Dick vd Eijk	1/2	1/2	A	
2	Roland Wastiaux	1/2	1/2	M	
3	Rudolf v. Velden	1/2	- 1/2	H	
4	Leon de Zwart	1	0	P	
5	Vincent vd Gijnde	1	0	C	
6	Eric Junge	1	0		
7	Pieter Pellebaas	0	1	R	
8	Henk Guserink	0	1	I	
Totaalscore:		4 1/2	3 1/2		

Dit zijn de namen van de mannen die het 'm deden. Het eerste team is een hecht team. Met slechts één maal één invaller (dank, Willem) hebben deze acht in Klasse 1 A een kampioensresultaat neergezet. Een paar bordpunten meer, en het was nog bekroond ook. Maar knap is 't.

- o - 0 - o -

De Amstel 3 speelt met EsPion 3

8 maart 2017. Het derde was uitgenodigd in Uithoorn bij De Amstel 3, waar we na een kleine omzwerwing uiteindelijk ook belandden. Bord 1, Marcel opende zoals altijd zorgvuldig maar kwam toch al gauw een pion achter.

Bord 3, Ton ging voorspoedig. De tegenstander vermoedde na een kwartiertje een kapotte klok omdat de tijd van Ton niet terugliep, maar dat bleek te komen doordat Ton zo snel zette.

Bord 4, Constantijn steady. Constantijn opende met Klassiek Nederlands. Zijn tegenstander had deze opening minder onder controle zodat Constantijn al snel actiever stond.

Bord 5, 6, 7. Respectievelijk Cor, Ric en Tim gingen gelijk op. Nee dan bord 8, onze teamcaptain. Op onverklaarbare wijze verdween daar een stuk van het bord. Het was niet goed te zien hoe dat nou zo snel was gebeurd, maar later bleek dat Robert vier, vijf zetten had toegewerkt naar het weggeven van een stuk. Zonder compensatie.

Bord 8 was verloren. Op bord 2 speelde ikzelf, ik kan wel zeggen, erg sterk. Na 7 zetten had ik een kennelijk dodelijke dubbelpion en een beslissende open lijn gecreëerd want mijn tegenstander gaf op .1-0. Was ik helemaal voor naar Uithoorn gereden.

Ondertussen maakte Constantijn het af op bord 4. 2-0 Dat ging lekker. Bij Ton en Cor ging het helaas minder de goede kant

op. 2-2. Tim wikkeld af naar remise en Ric moest forceren om nog winstkansen voor het team te behouden, sorry Ric. Met 5,5-2,5 dropen wij af, helaas mannen, volgende keer beter.

P.S. Mijn tegenstander moest naar huis vanwege een ziek kind.

Alfred Vellekoop

- o - 0 - o -

Disclaimer

Mogten er vauten staan in dit blat,
 Dan moet u wel bedenken dat
 De heeren van de redaxie
 Wijnig teit hadde voor harde ahxie
 Soas het sorgfuldig korrysieren
 In het sgrijven van dieferse heeren
 Want de daage ront Pazun zijn cort
 Sodat het snel te donker wort
 Om je noch ofer een tekstd te buigen
 Die bleibt dus ongepoleisd en van de ruige
 Fandaar dattu ons binnekort slaag mag geefe
 Maar dan mot uw er wel naar streefe
 Hut op het sgaakbort te late gebeure
 In levende leife moesten wei 't avkeure
 En ik seg u: hut zlaan sal makeleik gaan
 Want in een resentie zal welligt iets staan
 Dat ons te keik set, van medeleefe onttaan:
 "De heere kunnen voortaan beter tuisbleife
 Want se kunne sgaken noch sgreive."

De Wedstrijden

EsPion 1

Op 21 maart is in Amstelveen de gedeelde eerste plaats succesvol verdedigd. 1½ - 6½.

Tegen KLM-Pegasus 1

Vincent van den Eijnde	0
Dick van der	1
Roland Wastiaux	½
Rudolf van Velden	1
Léon de Zwart	1
Eric Junge	1
Henk Enserink	1
Pieter Pelleboer	1

Het seizoen wordt thuis afgerond. Het is 13 april. Op 6 bordpunten na is het 2e eerste. De prestatie is er niet minder om. 4½ - 3½.

Tegen Isolani 1

Dick van der Eijk	½
Roland Wastiaux	½
Rudolf van Velden	½
Léon de Zwart	1
Vincent van den Eijnde	1
Eric Junge	1
Pieter Pelleboer	0
Henk Enserink	0

EsPion 2

Onze dapperen krijgen het ook op 30 maart voor de kiezen. In eigen huis wordt 't 3 - 5.

Tegen VAS 6

Peter Urbanus	½
Willem Alpherts	1
Harrie Boom	0
Mart Ran	½
Ron van Leeuwen	0
Frans Kerkhoff	0
Pieter Kok	1
Frank Steensma	0

In Almere wordt op 1 mei bepaald wie de laatste plaats mag bezetten.

EsPion 3

In de tweede uitwedstrijd op rij wordt op 23 maart het onderspit gedolven. 4½ - 3½.

Tegen Amsterdam West 6

Constantijn Dekker	½
Alfred Vellekoop	0
Ric Wieringa	0
Rob Schalekamp	1
Ton van der. Eyden	½
Cor Bergveld	1
Tim van Daalen	½

Het team sluit het seizoen tegen Caïssa 9 op 20 april thuis af als nette middenmoter.

EsPion 4

Dinsdag 28 maart. Huize Lydia. Een haan. Victorie. En maar kraaien. 6 - 2.

Tegen Caïssa 12

Bram van der Vegt	1
Friso van der Geest	0
Tom Kooij	1
Jan Fikkens	0
Mick Vaassen	1
Jaap de Kreek	1
Ruut Keijzer	1
Jos Hillebrand	1

Tot slot komt Amsterdam West 10 op 11 mei gezellig buurten. Nou ja, gezellig...

- o - 0 - o -

Wie, wat en waar

EsPion

Voorzitter:

Raymond Altman, 0610 - 34 58 05
voorzitter@espion.amsterdam

Secretaris:

Harrie Boom, 020 - 664 91 39
secretaris@espion.amsterdam

Penningmeester:

Gerard Diependaal, 020 - 615 36 05
penningmeester@espion.amsterdam

Bestuurslid algemeen / materiaal:

Bram van der Vegt, 0640 - 22 74 75
materiaal@espion.amsterdam

Algemeen bestuurslid ABL:

Ans Kalkman
abl@espion.amsterdam

Wedstrijdleider extern:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
extern@espion.amsterdam

Wedstrijdleider intern:

Harrie Boom, 0640 - 47 42 83
Afmelden tot uiterlijk 18:00 uur
intern@espion.amsterdam

www.espion.amsterdam

Mick Vaassen, 0629 - 56 63 81
webmaster@espion.amsterdam

Blad Zonder Naam

Materiaal (lieft als Word-bestand)
redactie@espion.amsterdam

